

N:o 72.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, angående pension åt t. f. fiskeriintendenten A. A. H. Malms änka Esther Johanna Gustafva Malm, född Rosengren; gifven Stockholms slott den 24 januari 1908.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva, att t. f. fiskeriintendenten i västra distriktet August Adonius Hugo Malms änka Esther Johanna Gustafva Malm, född Rosengren, må från allmänna indragningsstaten från början af år 1908, så länge hon förblifver änka, åtnjuta en årlig pension af 500 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24
januari 1908.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
SWARTZ,
grefve HAMILTON,
grefve EHRENSVÄRD.

Departementschefen, statsrådet Alfred Peterssön anförde härefter:
Uti en af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Göteborgs
och Bohus län med underdånigt utlåtande den 7 november 1907 öfver-
lämnad, till Kungl. Maj:t ställd skrift har framlidne t. f. fiskeriintendenten
i västra distriktet August Adonius Hugo Malms änka Esther Johanna
Gustafva Malm, född Rosengren, i underdånighet anhållit, att Kungl.
Maj:t måtte hos Riksdagen göra framställning om beredande åt henne
af ett årligt understöd.

Därvid har sökanden anført, bland annat, följande.

T. f. fiskeriintendenten Malm, som affidit den 1 april 1907, hade
från och med den 15 oktober 1885 intill 1904 års slut eller i nära tjugn
år bestridt befattningen som intendent vid Göteborgs och Bohus läns

hafsfisken på grund af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes i nämnda län förordnande. Efter det Kungl. Maj:t under år 1904 fastställt ny stat för statens fiskeriadминистраtion, hade Malm sökt den nyinrättade fiskerintendentensbefattningen i västra distriktet, omfattande Hallands samt Göteborgs och Bohus län. Då han emellertid icke fullgjort föreskrifna lärdomsprof i botanik, hade han icke kunnat utnännas till den sökta befattningen, utan i stället förordnats att från 1905 års ingång bestrida densamma, hvilket han jämväl gjort intill sin död.

Att fiskerinäringens befrämjande vore ett statsintresse af stor vikt, torde vara ställt utom allt tvifvel. Detta framginge också otvetydigt af genomförandet af den nya fiskeriadминистраtionen och den sista tidens stora uppoffringar i öfrigt från statens sida till fromma för denna näring. Vid sådant förhållande torde väl Malm i utöfningen af sin fiskeritjänst få anses hafva främjat ett statsintresse. Det bohuslänska fisket, som utan tvifvel vore det förnämsta i riket, hade under den sista tiden gjort ett stort uppsving och syntes nu gå en lysande framtid till mötes. Det torde vara kändt, att Malm nedlagt mycket arbete å utvecklingen af detta fiske och att han ägnat mycken tid åt studiet af fiskeriväsendet i allmänhet. Ända till början af år 1905, då han kommit i åtnjutande af löneförmåner som statens fiskerintendent, hade Malm såsom intendent vid Göteborgs och Bohus läns hafsfisken uppburit en ytterst ringa aflöning, nämligen till en början endast 2,000 kronor, däri inberäknadt båtlega, hvilken lön dock under årens lopp höjts till 2,500 och 3,000 kronor, båtlegan inberäknadt. Det vore uppenbart, att han med en så ringa aflöning icke varit i tillfälle att göra några besparingar, utan att han tvärt om varit nödsakad att för sin existens en och annan gång anlita skuldsättning.

Ansökningen åtföljande bilagor utvisa, bland annat, att Malm varit född den 1 december 1844, att hans efterlämnade änka är född den 3 september 1863 samt att behållningen i boet efter Malm uppgått till 1,766 kronor 68 öre.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har vitsordat de af sökanden lämnade uppgifter angående Malms tjänste- och aflöningsförhållanden. För egen del har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande ock funnit hans långvariga verksamhet i fiskerinäringens tjänst hafva varit af den betydelse för det allmänna, att, då han vid sin död efterlämnat änka i behöfvande omständigheter, statsverket syntes böra träda hjälpande emellan och bereda henne, så länge hon fortfarande lefde ogift, ett skäligen underhåll för hennes återstående dagar, så mycket mer som Malm åtnjutit sin aflöning såsom fiskeritillsyningsman och intendent

af allmänna medel och därför kunde anses likställd med en statens tjänsteman.

På grund häraf har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i underdånighet hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärd, hvarigenom under angifna förutsättning ett årligt underhåll måtte vardas sökanden beviljad af allmänna medel till belopp, som med hänsyn till de nuvarande lefnadskostnaderna syntes Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande icke skäligen böra sättas lägre än 600 kronor.

Till följd af nådig remiss har härefter landtbruksstyrelsen den 14 november 1907 afgifvit underdånigt utlåtande i ärendet och därvid anfört, att Malm, som aflagt studentexamen den 16 december 1863 och filosofie kandidatexamen den 28 maj 1874, den 3 juni samma år promoverats till filosofie doktor. Han hade varit amanuens vid Göteborgs musei zoologiska afdelning 1879—1882. Under denna tid äfvensom under år 1883 hade han haft åtskilliga uppdrag vid fiskerieställningar. Den 15 oktober 1885 hade han förordnats till tillsyningsman eller, såsom det sedan år 1891 kallats, intendent öfver Göteborgs och Bohus läns hafsfisken, hvilken befattning han innehafvt till utgången af år 1904, och till hvars uppehållande statsmedel anvisats såsom arfvode och båtlega åt innehafvaren med belopp, som slutligen utgått med 3,000 kronor årligen. Från och med ingången af år 1905 hade Malm varit af Kungl. Maj:t förordnad att tillsvidare uppehålla fiskerieständensbefattningen i västra distriktet, hvilket förordnande han till sin död innehafvt.

Med den kännedom, landtbruksstyrelsen ägde om t. f. fiskerieständens Malms verksamhet såväl under den tid, han i nämnda egenskap stått under styrelsens inseeende, som äfven dessförinnan, ansåge sig styrelsen kunna vitsorda, att hans verksamhet för västkustens fiske varit till afsevärdt gagn; och har landtbruksstyrelsen i underdånighet hemställt, att Kungl. Maj:t måtte till nästinstundande Riksdag aflåta nådig proposition om beviljande åt Malms änka från allmänna indragningsstaten af en årlig pension å sexhundra kronor, att utgå från och med år 1908 under hennes återstående lifstid, så länge hon lefde ogift.

Statskontoret, som i ärendet afgifvit infordradt underdånigt utlåtande den 20 december 1907, har med afseende å Malms mer än tjuguariga verksamhet i statens tjänst samt de vitsord om denna verksamhets afsevärda nytta för västkustens fiske, som af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande och landtbruksstyrelsen afgifvits, i likhet med nämnda myndigheter funnit billigheten kräfvad, att, då, såsom förenämnda utdrag af bouppteckningen efter Malm utvisade, behållningen i boet icke upp-

ginge till belopp, hvaraf något nämnvärdt bidrag till änkans uppehälle kunde hämtas, understöd af statsmedel åt henne bereddes.

Beträffande det föreslagna beloppet af detta understöd har statskontoret erinrat därom, att 1903 års Riksdag beviljat fiskeriinspektören N. R. I. Lundbergs änka pension till samma belopp 600 kronor. Då emellertid Lundberg innehåft högre såväl tjänstegrad som aflöning än Malm, har statskontoret funnit pensionen för den sistnämndes änka böra sättas något lägre än för änkan Lundberg; och har statskontoret föreslagit, att pensionen måtte bestämmas till 500 kronor.

Med hänsyn till otillräckligheten af de tillgångar, som finnas i den affidnes bo, samt till hans långvariga och väl vitsordade arbete i det allmännas tjänst, anser jag, i likhet med förenämnda ämbetsmyndigheter, sådana omständigheter här föreligga, att staten bör träda emellan genom beviljande af understöd åt hans änka. I fråga om beloppet af detta understöd ansluter jag mig till hvad statskontoret föreslagit.

Jag hemställer alltså, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen medgifva, att t. f. fiskeriintendenten i västra distriktet August Adonius Hugo Malms änka Esther Johanna Gustafva Malm, född Rosengren, må från allmänna indragningsstaten från början af år 1908, så länge hon förblifver änka, åtnjuta en årlig pension af 500 kronor.

Till denna departementschefens hemställan, i hvilken statsrådets öfriga ledamöter förenade sig, bebagade Hans Maj:t Konungen lämna nådigt bifall samt förordnade, att proposition i ämnet skulle, med den lydelse bilaga . . . till detta protokoll utvisar, till Riksdagen aflätas.

Ur protokollet

Abr. Unger.